

EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

Az európai adatvédelmi biztos véleményének összefoglalója az általános adatvédelmi rendelet 89. cikkében meghatározott garanciákról és eltérésekről egy integrált mezőgazdaságiüzem-statisztikákról szóló rendeletjavaslat kapcsán

(A vélemény teljes szövege angol, francia és német nyelven megtalálható az európai adatvédelmi biztos honlapján: www.edps.europa.eu)

(2018/C 14/06)

Az európai adatvédelmi biztossal folytatott konzultációt követően az Európai Bizottság által előterjesztett és az integrált mezőgazdaságiüzem-statisztikákról szóló rendelettervezet önmagában kevés adatvédelmi kérdést vet fel. A Tanácsban folytatott megbeszélések kapcsán javasolt módosítások azonban olyan új kérdéseket vetnek fel, amelyek a bizottsági javaslatban eredetileg nem szerepeltek. Nevezetesen amennyiben ezek a módosítások bekerülnek a végleges szövegbe, ez a rendeletjavaslat lenne az első olyan uniós jogi aktus, amely eltérést engedélyez az adatokhoz való hozzáféréshez és adathelyesbítéshez való jogtól, valamint a személyes adatok feldolgozásának az általános adatvédelmi rendelet 89. cikke által meghatározott statisztikai célokból történő kezelésének korlátozásához, illetve kifogásolásához való jogtól. Az európai adatvédelmi biztos ezért üdvözli, hogy a Tanács egyeztetett vele erről az új fejleményről lehetőséget nyújtva a biztos részére az eljárás e szakaszában történő véleménynyilvánításra.

Ez a vélemény az eltérések szükségességi vizsgálatára helyezi a hangsúlyt az általános adatvédelmi rendelet 89. cikke és az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) alapján. Az európai adatvédelmi biztos különösen hangsúlyozza, hogy a hozzáféréshez és helyesbítéshez való jogot a Charta 8. cikkének (2) bekezdése határozza meg, és azok a személyes adatok védelméhez való jog alapvető alkotóelemei. E jogoktól való bármilyen eltérés nem haladhatja meg a cél eléréséhez feltétlenül szükséges mértéket, és annak meg kell felelnie a Charta 52. cikke (1) bekezdésében és az általános adatvédelmi rendelet 89. cikkében meghatározott magas szintű követelményeknek.

Amellett, hogy kihangsúlyozza az alapos szükségességi vizsgálatot, ez a vélemény rámutat a korlátozások alkalmazási köre minimalizálásának szükségességére, és magában foglalja a szükséges garanciák jellegét. E vélemény emellett kitér az általános adatvédelmi rendelet 11. cikkére, amely segíthet a Tanács által felhozott egyes nemzeti statisztikai hivatali aggályok megoldásában anélkül, hogy szükség lenne az általános adatvédelmi rendelet 89. cikkében meghatározott eltérésekre. Különösen a 11. cikk értelmében, abban az esetben, ha egy adatkezelő igazolja, hogy nem tudja azonosítani az érintettet, az érintett 15–20. cikkeiben meghatározott jogai nem gyakorolhatók.

A fentiek alapján az európai adatvédelmi biztos azt javasolja, hogy a Tanács vizsgálja meg újra a javasolt eltérések szükségességét az általános adatvédelmi rendelet 89. cikkében meghatározott norma és a Charta alapján. Az európai adatvédelmi biztos ehelyett annak figyelembevételét javasolja, hogy az általános adatvédelmi rendelet 11. cikke milyen mértékben segíthet a nemzeti statisztikai hivatalok jogos aggályainak megoldásában, kivéve, ha az uniós jogalkotó további indokokkal szolgál ezen eltérések szükségességére, és specifikusabban fogalmazza meg a rendelkezéseket. Ez az adatkezelés azon szakaszaiban lehet releváns, amelyek során a természetes személyeket a róluk szóló adatkészletekkel összekötő kulcsok már törlésre kerülnek, és egyéb technikai és szervezeti intézkedéseket tettek annak biztosítása érdekében, hogy a statisztikai hivatalok vagy bármely más fél már ne tudja ismételtan azonosítani e természetes személyeket.

Az európai adatvédelmi biztos azonban hangsúlyozza, hogy a statisztikák elkészítéséhez gyakran szükséges azon kezdeti időtartam alatt, amelyben a természetes személyeknek közvetlenül vagy közvetve azonosíthatónak kell lenniük, az általános adatvédelmi rendeletben meghatározott általános szabályok továbbra is érvényesek. Az a tény, hogy természetes személyek számára hozzáférés és egyéb jogok biztosítása miatt technikai és szervezeti intézkedések megtétele érdekében pénzügyi és humán erőforrásokra lehet szükség, önmagában nem indokolja, hogy eltérjenek a természetes személyek általános adatvédelmi rendeletben meghatározott jogaitól. Ez igaz az érintettek adatvédelmi rendeletben biztosított összes jogára és különösen fontos a Charta által kifejezetten előírt hozzáféréshez és helyesbítéshez való jogok miatt, amelyek a személyes adatok védelméhez való alapvető jog lényeges alkotóelemei.

1. BEVEZETÉS ÉS HÁTTÉR

2016. december 9-én az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) elfogadta az integrált mezőgazdaságiüzem-statisztikákról, valamint az 1166/2008/EK és az 1337/2011/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslatot (a továbbiakban: javaslat) ⁽¹⁾. A javaslat célja egy koherensebb, rugalmasabb és egy-máshoz jobban kapcsolódó mezőgazdaságiüzem-statisztikai rendszer létrehozása, valamint a 2020-as mezőgazdasági összeírást tartalmazó mezőgazdasági felmérések programjára vonatkozó jogi keret biztosítása.

A Bizottság által előterjesztett rendelettervezet az európai adatvédelmi biztossal folytatott konzultációt követően ön-magában kevés adatvédelmi kérdést vetett fel, valamint a javaslatban azokat sikerült megoldani. Valóban, az európai adatvédelmi biztos üdvözlö, hogy a Bizottság a javaslat elfogadását megelőzően egyeztetett vele, és informális észrevételeit figyelembe vették. Különösen a (16) preambulumbekzdésben az alkalmazandó adatvédelmi jogszabályokra, nevezetesen a 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾ és annak nemzeti végrehajtási rendelkezéseire, valamint – az eset-től függően – a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾ tett hivatkozást támogatja. Továbbá üdvözlö a (26) preambulumbekzdésben arra tett hivatkozást, hogy az európai adatvédelmi biztossal konzultációt folytattak. Mivel a 2016. december 9-én közzétett javaslat nem vetett fel kiemelkedő adatvédelmi aggályokat, az európai adatvédelmi biztos abban a szakaszban úgy határozott, hogy nem ad ki hivatalos véleményt.

Egyes megvitatott módosítások azonban a jogalkotási eljárás keretében a Tanácsban folytatott tárgyalások során olyan új kérdéseket vetnek fel, amelyek a bizottsági javaslatban eredetileg nem szerepeltek. Amennyiben ezek a módosítások bekerülnek a végleges szövegbe, ez a rendelettervezet lenne az első olyan uniós aktus, amely eltérést kifejezetten engedélyez az adatokhoz való hozzáféréshez és adathelyesbítéshez való jogtól, valamint a személyes adatok feldolgozásának az általános adatvédelmi rendelet 89. cikke által meghatározott korlátozásához, illetve kifogásolásához való jogtól.

E fontos új elem indokolja az európai adatvédelmi biztos véleményét az eljárás ezen szakaszában. Az európai adatvédelmi biztos ezért üdvözlö, hogy 2017. szeptember 26-án a Tanács egyeztetett vele erről az új fejleményről, és kifejezetten kérte az európai adatvédelmi biztost, hogy alkosson véleményt ezekről a javasolt módosításokról a Tanácsban folytatott tárgyalások keretében ⁽⁴⁾.

E vélemény célja a rendelettervezetre konkrét ajánlásokat tenni a Tanácsban éppen megvitatott vonatkozó módosítástervezetekre helyezve a hangsúlyt. E vélemény célja, hogy a 2. szakasz szerint vitassák meg és segítsék annak felmérését, hogy a javasolt eltérések megfelelőek-e az általános adatvédelmi rendelet 89. cikke és a Charta 52. cikkének (1) bekezdése szerinti statisztikai célú eltérések szükségességi vizsgálatát általánosan támogatott követelményeknek. Továbbá a 3. szakaszban az európai adatvédelmi biztos ajánlásokat tesz a garanciákkal kapcsolatos javasolt rendelkezésekre vonatkozóan.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

Amennyiben a javasolt módosítások bekerülnek a végleges szövegbe, ez a rendelettervezet lenne az első olyan uniós jogi aktus, amely eltérést engedélyez az adatokhoz való hozzáféréshez és adathelyesbítéshez való jogtól, valamint a személyes adatok feldolgozásának az általános adatvédelmi rendelet 89. cikke által meghatározott statisztikai célokból történő kezelésének korlátozásához, illetve kifogásolásához való jogtól. Figyelembe véve e téma újdonságát és fontosságát, az európai adatvédelmi biztos üdvözlö és értékeli a Tanáccsal folytatott konzultációt és az arra vonatkozóan felvetett aggályokat, hogy ez a javaslat milyen hatással lehet a személyes adatok védelmére.

- Az európai adatvédelmi biztos azt javasolja, hogy a Tanács vizsgálja meg újra a javasolt eltérések szükségességét az általános adatvédelmi rendelet 89. cikkében meghatározott norma és a Charta alapján.
- Az európai adatvédelmi biztos ehelyett annak figyelembevételét javasolja, hogy az általános adatvédelmi rendelet 11. cikke milyen mértékben segíthet a nemzeti statisztikai hivatalok jogos aggályainak megoldásában, kivéve, ha az uniós jogalkotó további indokkal szolgál ezen eltérések szükségességére, és specifikusabban fogalmazza meg a rendelkezéseket. Ez az adatkezelés azon szakaszaiban lehet különösen releváns, amelyek során a természetes személyeket a róluk szóló adatkészletekkel összekötő kulcsok már törlésre kerülnek, és egyéb technikai és szervezeti intézkedéseket tettek annak biztosítása érdekében, hogy a statisztikai hivatalok vagy bármely más fél már ne tudja ismételtelen azonosítani e természetes személyeket.

⁽¹⁾ COM(2016) 786 final – 2016/0389 (COD).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelve (1995. október 24.) a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyé-nek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

⁽⁴⁾ Lásd az elnökség képviselőinek szóló, Brüsszelben, 2017. szeptember 21-én kelt közleményét: az elnökségi szöveg (adatvédelem) (hivatkozási szám: 12351/17) (16a) preambulumbekzdése és 12a. cikke. Ez a dokumentum a tanácsi nyilvántartásban is nyilvánosan elérhető a következő címen: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12351-2017-INIT/en/pdf>

Amennyiben konkrét eltérések szükségessége egy későbbi szakaszban indokoltá válik, az európai adatvédelmi biztos a feltételekkel és garanciákkal kapcsolatban a következő ajánlásokat teszi a 12a. cikkre vonatkozóan:

- Az európai adatvédelmi biztos üdvözli azt az egyértelmű nyilatkozatot, mely szerint a konkrét érintettek személyes adatai intézkedéstétel vagy határozathozatal céljából nem használhatók fel.
- Az európai adatvédelmi biztos az azt előíró rendelkezést is üdvözli, hogy a személyes adatok csak statisztikai célokból használhatók fel.
- Az európai adatvédelmi biztos a szöveg egyértelmű módosítását javasolja annak érdekében, hogy a személyes adatok feldolgozása álnevesítéssel és (a „vagy” helyett) a 89. cikk (1) bekezdése szerinti egyéb megfelelő biztosítékkal történhessen.

Brüsszel, 2017. november 20.

Giovanni BUTTARELLI
európai adatvédelmi biztos
